

d ů v o d ů:

Po právní stránce a zejména co do výkladu prohlášení žalovaného tvrzených dovolatelem sdílí dovolací soud názor odvolacího soudu a poukazuje dovolatele v tomto směru na správné důvody napadeného rozsudku s dodatkem, že dle §u 17 zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n. o mimořádných opatřeních bytové péče z rozhodnutí politické okresní správy o zajištění bytů pro státní zaměstnance přísluší vlastníku domu odvolání na zemskou politickou správu a že proto žalovaný, podav v tomto případě odvolání, použil jen svého práva. Že při tom nejednal z pouhé šikány ve smyslu druhého odstavce §u 1295 obč. zák., ani proti dobrým mravům, nýbrž z věcných důvodů, jest zřejmo z výsledků četnického šetření, provedeného k rozkazu okresní politické správy ze dne 30. července 1924, jímž bylo jen zjištěno, že žalovaný sporného bytu nevyhnutelně nepotřebuje, což bylo odůvodněno tím, že 3 dívky žalovaného ve stáří 5, 7 a 11 roků mohou v noci s číšnicí spáti v podkrovní světnici a že by rodina žalovaného přes den mohla tuto světnici obývat. Žalobce opřel žalobní nárok o nájemní smlouvě se žalovaným a o obmyslné jeho jednání ve smyslu druhého odstavce §u 1295 obč. zák. Jelikož neprokázal žádného z těchto žalobních důvodů, není potřebí, řešiti otázku, zda odvolání dle §u 17 zákona o mimořádných opatřeních bytové péče má odkládací účinek čili nic. Výrok žalovaného, že si věc rozmyslil, není ovšem jasným; než právě proto nemůže z něho býti dovozováno, že žalovaný s pronájemem sporného bytu žalobci souhlasil, neboť § 863 obč. zák. předpokládá jednání, nezavdávající rozumného důvodu k pochybnostem. Proto nemá významu ani okolnost, že žalovaný se žalobcem před 5. červnem 1924 výslovně nesdělil, že s pronájemem nesouhlasí.

Čís. 5642.

Novace předpokládá p l a t n ý závazek, který má býti zrušen. Neplatnost původního poměru zasahuje i poměr nový. Uznání nedovoleného, zakázaného a proto od počátku nicotného závazku nemá právního účinku.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1926, Rv I 2119/25.)

K námitkám žalovaného zrušil procesní soud první stolice směnečný příkaz. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobcovu.

D ů v o d y:

Žalobce v úvodu dovolacího spisu prohlašuje, že sice trvá na všech důvodech odvolacích, které uplatnil proti rozsudku prvního soudu, ale že uplatňuje jen dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci.

(§ 503 čís. 4 c. ř. s.), pokládaje jej za dostačitelny k tomu, by směnečný příkaz platební byl zachován ve své moci. Předdeslaná výhrada byla by i jinak bez významu, poněvadž dovolací soud přezkoumává jen rozsudek soudu odvolacího, nikoliv rozsudek soudu prvé stolice, a proto nemůže se zabývati důvody odvolacími, jimiž byl napaden rozsudek prvního soudu; v tomto případě však stává se ona výhrada naprosto bezúčinnou již dodatkem, že se jako dovolací důvod uplatňuje jen nesprávné posouzení věci po stránce právní. Dlužno tedy vycházeti ze skutkových zjištění nižších soudů a toliko zkoumati, zda na děj takto zjištěný bylo správně použito předpisů práva hmotného. Z toho, co bylo zjištěno po stránce skutkové, usoudil správně soud odvolací, že původní závazek žalovaných, utvrzený směnkou na 6000 Kč, byl neplatný (nicotný) dle §u 47 vyr. ř. Žalobce však dále uvádí, že nesejde ani na tom, zda onen původní závazek směnečný byl platným či nikoliv, poněvadž prý i v případě posléze naznačeném byl novací přeměněn v závazek platný. V tom směru poukazuje dovolatel k tomu, že když směnka na 6000 Kč byla žalována, došlo mezi stranami rozepře k narovnání, podle kterého on slevil 1000 Kč, žalovaní zaplatili 2500 Kč a na zbytek 2500 Kč byla dána nová, nynější, směnka — a míní, že takto změnou právního důvodu (uznáním) vznikl nový, platný závazek žalovaných. Žalobce se mylí. Novace (§ 1376 obč. zák.) jest smlouva mezi dlužníkem a věřitelem, již se zrušuje dosavadní závazek a místo tohoto zrušeného závazku zřizuje závazek nový, jenž se některým podstatným znakem liší od starého. Předpokládá se tedy závazek dosavadní, t. j. závazek, jsoucí po právu; bez takového závazku není novace. Byl-li však původní závazek naprosto neplatný (nicotný), nebylo tu vůbec dosavadního závazku a nemůže býti novací založen nový závazek platný, neboť z ničeho nemůže nic vzniknouti. Proto právní nauka i judikatura se stanoviska platného práva shodně uznávají, že každá novace předpokládá platný dluh, který má býti zrušen, že neplatnost starého poměru zasahuje i poměr nový, a že uznání nedovoleného, zakázaného, a proto od počátku neplatného závazku nemá účinku právního (srov. Ehrenzweig 1920 II/1 str. 335; Sedláček: Obligační právo str. 167 čl. 391 a str. 229 čl. 539, 540; Krasnopolski: Obligationenrecht str. 103/104 a 250/252; Mayr: Lehrbuch des bürgerlichen Rechtes II/3 str. 165; Hasenöhr: Obligationenrecht 1890 II/527; Porady o revisi občanského zákoníka, příloha k Právniku 1921/1922 str. 100, 120, 125; rozhodnutí Gl. U. 6827, 12472, n. ř. 4099, 5223, 6416 a j.). Opačný názor dovolatele tedy neobstojí a příslušným vývodům dovolacího spisu nelze přiznati oprávněnosti.

Čís. 5643.

Lhostejno, že ve výpovědi z nájmu byl uveden výpovědní den pozdější, než stanoví výpovědní řád.

Zákon o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. nevztahuje se na domy ve vlastnictví nebo ve správě státu vůbec, třeba se dům dostal do vlastnictví (správy) státu až po 1. listopadu 1918 (§ 31 čís. 3 zák.).

(Rozh. ze dne 12. ledna 1926, Rv I 14/26.)